

[Socialministeren]

ved fra betænkningen, er det en dyr affære. Alene på pensionsområdet vil der ved et individualprincip være en merudgift på 4,5 mia. kr. årligt. Derfor er det eneste realistiske – og det er jo også det, der ligger i forslaget – en gradvis indførelse af princippet.

Ligesom forslagsstillerne finder jeg, at der i betænkningen er et godt arbejdsgrundlag for en gradvis indførelse. Men jeg må også sige, at jeg er betænkelig ved at udarbejde en detaljeret og bindende tidsplan for den gradvise indførelse, for ved at bruge individualprincippet uden at tage andre hensyn kommer vi jo til at give ydelser til personer, der måske ikke har et umiddelbart behov for bedre ydelser, i hvert fald ikke i forhold til andre personer.

Vi må derfor ved ændringer i tildelingsreglerne for sociale ydelser også altid have fordelingspolitiske og socialpolitiske overvejelser med og ikke alene styre mod en ligebehandling. Det er vigtigt, at vi alle i videst muligt omfang oplever fordelingen af de sociale ydelser som retfærdig. Altså må vi ved stillingtagen til prioriteringen af individualprincippet også se det i sammenhæng med de fordelingspolitiske og de socialpolitiske mål, som vi også forfølger. Der er tilfælde, hvor vi kan blive nødt til at fravige individualprincippet for at kunne yde hjælp til grupper med et større behov end andre, og en bindende tidsplan om denne del vil derfor kunne modvirke disse andre hensyn, som er lige så vigtige i udformningen af socialpolitikken.

Jeg finder her, at vi i stedet for kan tage udgangspunkt i betænkningens gennemgang af lovgivningen og samtidig vurdere, om vi ved en indførelse af individualprincippet væsentligt tilsidesætter andre hensyn.

På dette grundlag vil regeringen allerede nu i forbindelse med de overvejelser, vi har i gang, om velstandsreguleringer i de sociale pensioner og som følge af overenskomsterne se på, om der måske kan ske en vis skævdeling til fordel for de gifte pensionister. En prioritering af individualprincippet kan nemlig også ske ved, at vi ved enhver regulering af pensionerne øger pensionen til gifte pensionister, således at pensionen gradvis nærmer sig størrelsen af pensionen til enlige.

Men også i denne situation må vi have et hensyn med i overvejelserne, nemlig hensynet til dem, der ikke lever i noget samlivsfor-

hold, f.eks. enker eller enkemænd. De har udgifter, som ikke kan deles med nogen, og de vil med rette føle, at der ved en sådan skævdeling gives mere til pensionister, som er fælles om at dele en husholdnings mest tyngende udgifter.

Vi vil imidlertid forsøge gennem beregninger over merudgifterne og over pensionens størrelse for den enkelte at følge Trierudvalgets forslag om individualprincippet op, ligesom vi ved al ny regelfastsættelse, hvor vi er nødt til at fravige individualprincippet, nøje vil redegøre for, hvorfor det efter vores opfattelse ikke bør anvendes.

Regeringen er således indstillet på at følge forslaget meget langt, men finder også, at den ene betænkelighed, jeg har nævnt, nemlig for så vidt angår tidsplanen, bør have vægt under udvalgsbehandlingen.

Erik B. Smith (S):

Dette beslutningsforslag har til hensigt at binde Folketinget og regeringen til over en årrække formentlig alene på det sociale område at satse på individualprincippet. Jeg tror, at alle vi, der beskæftiger os med de sociale ydelser, har været ude for oplagte urimeligheder, hvor vi syntes, at en præmiering af faktisk samliv på bekostning af ægteskabet forekom aldeles utilstedeligt.

Socialdemokratiet har for længe siden – det gjorde vi allerede i forbindelse med ægteskabskommissionen – sagt, at vores politik er, at lovgivningen skal forholde sig neutral i forhold til de forskellige samlivsformer; i øvrigt i modsætning til, hvad Kristeligt Folkeparti dengang og formentlig stadig væk siger. Det kan man gøre på to måder. Man kan enten satse på individualprincippet og sige, så er det det. Eller man kan tage husstandsprincippet, altså ingen sontring imellem, om man er gift eller ikke er gift. Og der er ingen tvivl om, at vi har langt den største sympati for individualprincippet, så hvis man kan udtrykke det sådan: principielt er vi enige i det princip.

Når man så går ind i de enkelte områder i pensionslovgivningen, er det ikke alene et spørgsmål om beregning af pensionsydelsen, men også et spørgsmål om tildeling af pensionsydelsen. Og når man noterer sig, at det ved en tilslutning til forslaget drejer sig om en merudgift – formentlig stadig væk over en